

POSTANOWIENIE

Dnia 20 maja 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik

w sprawie z powództwa E. Sp. z o.o. w P.
przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki
z udziałem zainteresowanej W. Sp. z o.o. w P.
o zawarcie umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 20 maja 2015 r.,
na skutek skarg kasacyjnych strony pozwanej i strony zainteresowanej od wyroku
Sądu Apelacyjnego w W.
z dnia 2 kwietnia 2014 r.,

odmawia przyjęcia obu skarg kasacyjnych do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny wyrokiem z 2 kwietnia 2014 r., oddalił apelacje Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (Prezes Urzędu) oraz W. Sp. z o.o. (zainteresowany) od wyroku Sądu Okręgowego w W. z 20 grudnia 2012 r., w sprawie z odwołania E. Sp. z o.o. (powód) od decyzji Prezesa Urzędu z 11 kwietnia 2011 r. Powyższą decyzją Prezes Urzędu orzekł zawarcie umowy o przyłączenie do sieci powoda elektrowni wiatrowej zainteresowanego.

Z uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego wynika, że uchylając decyzję Prezesa Urzędu Sąd Okręgowy miał na względzie brak ustaleń niezbędnych do stwierdzenia, czy w dacie wydania decyzji istniały warunki przyłączenia do sieci. Organ nie przeprowadził postępowania dowodowego w tym zakresie.

Prezes Urzędu i zainteresowany zaskarżyli wyrok Sądu Apelacyjnego skargami kasacyjnymi w całości.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania Prezes Urzędu powołał się na potrzebę rozstrzygnięcia istotnych zagadnień prawnych: 1) dopuszczalności wywiedzenia „istnienia ekonomicznych warunków przyłączenia”, o których mowa w art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego w oparciu o uzgodniony z Prezesem plan rozwoju przedsiębiorstwa, określony w art. 16 ust. 1 w zw. z ust. 13 (poprzednio ust. 6) Prawa energetycznego, w którym przedsiębiorstwo ma uwzględnione konieczne nakłady na modernizację i rozbudowę sieci wymagana do przyłączenia do danego źródła, a tym samym nakłady te stanowią podstawę do kalkulacji taryfy i są pokrywane wpływami z opłat taryfowych wnoszonych przez odbiorców energii elektrycznej; 2) czy obowiązek realizacji i finansowania budowy i rozbudowy sieci, o którym mowa w art. 7 ust. 5 Prawa energetycznego realizuje się w przypadku spełnienia warunków, o których mowa w art. 9 ust. 1-4, 7 i 8 Prawa energetycznego i art. 46 Prawa energetycznego przy jednoczesnym uwzględnieniu danej inwestycji w założeniach lub planach, o których mowa w art. 19 i 20 Prawa energetycznego?

Zainteresowany wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na potrzebę rozstrzygnięcia zagadnienia prawnego „czy brak istnienia założeń lub planów z art. 19 i 20 Prawa energetycznego, o których mowa w art. 7 ust. 5 Prawa energetycznego przesądza samodzielnie i niezależnie od innych okoliczności o braku istnienia po stronie przedsiębiorstwa energetycznego obowiązku rozbudowy sieci na terenie, dla którego nie istnieją wyżej wymienione założenia i plany?”. Zainteresowany ponadto powołał się na oczywistą zasadność skargi.

Powód w odpowiedziach na obie skargi kasacyjne wniósł o odmowę przyjęcia ich do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Problematyka publicznoprawnego obowiązku przyłączania do sieci nowych źródeł energii jest na tyle złożona, że wyrok Sądu Najwyższego III SK 33/11 nie wyczerpuje w całości istotnych i kontrowersyjnych problemów prawnych, jakie

powstają na tle normatywnej regulacji tego obowiązku w Prawie energetycznym oraz praktyki decyzyjnej Prezesa Urzędu. Sąd Najwyższy dostrzega w szczególności problem wykładni przesłanki „istnienia ekonomicznych warunków przyłączenia” .

W kwestii tej Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w postanowieniu z 10 grudnia 2014 r., III SK 34/14 wyjaśniając, że wyrok z 11 kwietnia 2012 r., III SK 33/11 nie wyłącza możliwości wywiedzenia istnienia „ekonomicznych warunków przyłączenia” z faktu uzgodnienia z Prezesem Urzędu określonego planu rozwoju, uwzględniającego inwestycje w sieć konieczne do przyłączenia nowych instalacji wytórczych. Jednakże, aby taki plan rozwoju mógł stanowić podstawę dla stwierdzenia spełnienia przesłanek, o których mowa w art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego, zgodnie z modelem finansowania inwestycji w rozwój sieci ze środków pochodzących z taryfy zatwierdzonej przez Prezesa Urzędu, konieczne jest wykazanie przez Prezesa Urzędu, że środki na realizację inwestycji ujętej w planie zostały faktycznie zapewnione w taryfie przedsiębiorstwa sieciowego zatwierdzonej przez Prezesa Urzędu, bądź zadeklarowanie, że zostaną uwzględnione w kolejnych taryfach. Jak przyjęto w powołanym wyżej postanowieniu Sądu Najwyższego, istnieją wówczas podstawy do przyjęcia założenia, zgodnie z którym spełnione są ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci (która wymaga odpowiedniej modernizacji), gdyż przedsiębiorstwo energetyczne takie jak powód dysponuje środkami potrzebnymi do zrealizowania koniecznych inwestycji, bądź będzie dysponowało środkami na spłatę zobowiązań zaciągniętych na rynku finansowym w celu realizacji planu rozwoju zgodnie z jego uzgodnioną treścią.

Sąd Najwyższy miał na względzie, że wydana w niniejszej sprawie decyzja Prezesa Urzędu była dotknięta takimi samymi brakami, jak decyzja w sprawie III SK 33/11. Prezes Urzędu poprzestał na fakcie wydania warunków przyłączenia przez powoda, zaś w odniesieniu do problemów prawnych podniesionych w skargach kasacyjnych ograniczył się do ogólnikowego stwierdzenia, popartego jedynie enigmatycznym odwołaniem do planu rozwoju „w aktach postępowania”, że powód ma zapewnione środki na modernizację sieci w zakresie koniecznym do przyłączenia instalacji zainteresowanego.

Niezależnie od tego, że począwszy od wyroku Sądu Najwyższego z 11 kwietnia 2012 r., III SK 33/11 samo wydanie warunków przyłączenia nie oznacza, że spełnione zostały przesłanki, o których mowa w art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego, uzasadnienie argumentacyjne i dowodowe wydanej w niniejszej sprawie decyzji Prezesa Urzędu nie pozwala w żaden sposób na wyprowadzenie tezy o spełnieniu ekonomicznych warunków przyłączenia elektrowni zainteresowanego do sieci powoda. W sytuacji, gdy powód wniósł odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu, zarzucając naruszenie art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego, organ regulacji energetyki w odpowiedzi na odwołanie powinien wnioskować o przeprowadzenie dowodu z uzgodnionego z organem planu rozwoju sieci powoda na okoliczność spełnienia ekonomicznych warunków przyłączenia. Ponadto, z planu rozwoju przedsiębiorstwa energetycznego uzgodnionego z Prezesem Urzędu oraz taryfy (taryf) przedsiębiorstwa sieciowego (ewentualnie kreujących uzasadnione prawnie oczekiwania deklaracji organu, co do uwzględniania określonych nakładów modernizacyjnych w kolejnych taryfach, sformułowanych w decyzji przyłączeniowej po przeprowadzeniu analizy warunków ekonomicznych) powinno wynikać, że przewidziane zostały inwestycje i nakłady konieczne do przyłączenia instalacji zainteresowanego. Jakichkolwiek wiarygodnych ustaleń i środków dowodowych w tym zakresie zabrakło w decyzji organu regulacji energetyki, której rozstrzygnięcie opiera się bardziej na dotychczasowej praktyce regulatora niż na materiałach postępowania administracyjnego.

Skarga kasacyjna dotycząca takich problemów prawnych, jak objęte wnioskami Prezesa Urzędu i zainteresowanego, mogłaby kwalifikować się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania tylko wówczas, gdyby w postępowaniu sądowym wskazane wyżej ustalenia i dowody zgromadzono, zaś Sąd drugiej instancji błędnie przyjąłby, że nie stanowią one podstawy dla wykazania istnienia ekonomicznych warunków przyłączenia, bądź gdyby Sądy wadliwie odmówiły przeprowadzenia postępowania dowodowego na okoliczność spełnienia tych warunków, a już z prawidłowo sformułowanego uzasadnienia decyzji Prezesa Urzędu i odpowiedzi na odwołanie wynikałoby, że dokumenty zgromadzone przez organ dają podstawę dla wnioskowania o istnieniu ekonomicznych warunków przyłączenia. Samo powoływanie się na istnienie planu

rozwoju przedsiębiorstwa energetycznego na okoliczność spełnienia przesłanki warunków ekonomicznych nie jest wystarczające do uwzględnienia skargi kasacyjnej w sprawie przyłączeniowej, co z kolei rzutuje na publicznoprawną potrzebę rozstrzygnięcia problemu prawnego podniesionego we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy nie znalazł także podstaw do uznania skargi kasacyjnej zainteresowanego za oczywiście zasadną, ponieważ oczywistej zasadności upatruje on w określonej ocenie dowodów dokonanej przez Sąd drugiej instancji.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy uznał, że obie skargi kasacyjne nie kwalifikują się do przyjęcia celem ich merytorycznego rozpoznania i orzekł jak w sentencji postanowienia.